

Renaissance

Revolutie in het onderwijs

Didactiek

Het onderzoek hoe een docent informatie en vaardigheden kunnen onderwijzen aan een leerling.

Humanisme

De stroming die zich zwaar tegen de middeleeuwen af begon te stoten en de periode waar docenten veel meer literaire begonnen te lessen.

Reformatie

De religieuze reformatie waar een deel van Nederland over ging op de protestantse kerk en de Christelijke kerk ingreep (met weinig succes).

Maarten Luther zijn 95 stellingen openbaar maakte.

Petrarkisme

Een literaire liefdespoëzie stroming in de renaissance gekenmerkt aan de complementaire inhoud, de paradoxen en gedurfde woordcombinaties.

Sonnet van Petrarca, vertaald door Constantyn Huygens
I' VO PIANGENDO I MIEI PASSATI TEMPI
Ick gae vast en beklaegh mijn' afgeleefde dagen,
Die 'ck leelick heb verquist aen menschelike minn,
Niet eens ter vlucht getilt, daer ick nu wel bevinn
Dat mij mijn' wiecken vrij veel hooger konden dragen.
(5) Onsenbaer, ewich God, ghij die daer hebt verdragen
Mijn' boosheden gepleeght soo tegens uwen sinn,
Helpt mijn' verdoolde ziel, staet voor haer' schulden in,
En heelt met uw genad' haer sondige misdragen.
Op dat ick, die in storm en onweer hebb gesweeft,
(10) In Vre mogh' havenen, en hebb ick niet beleeft
Als ydelheit, altoos met eeren mogh' vertrecken,
Dat m' in de korte wijl die mijnen tyd kan strecken,
En in mijn' stervens uer uw' heil'ge hand behouw':
Ghij weet dat ick op u, en u alleen, betrouw.

Voorbeeld van een petrarkistisch gedicht

Portret van Willem van Oranje

Komedie

Een vorm van optreden terug gehaald uit de oudheid (Romeins/Griekse tijd) vaak voor amuserende doeleinde.

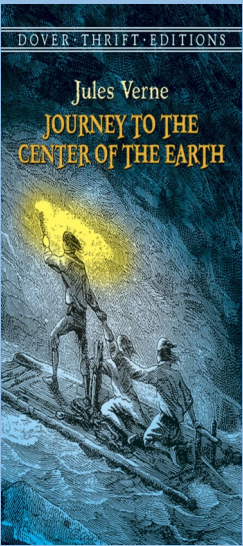
Theater in de renaissance waar onder andere komedies werden opgevoerd.

Een schilderij van een vloot van Nederland waar aan je kan zien hoe rijk en groot de VOC was.

Queeste

Een literaire stijl waar de hoofdpersonen op een zoektocht gaat naar een plek, persoon of object. Deze stijl werd veel gebruikt in de Renaissance

Een voorbeeld van een boek met een Queeste waarin ze naar het midden van de aarde moeten gaan.

De Egelantier

Ook wel rederijkerskamer gehete, is een katholieke stadsbestuur in de renaissance tijd.

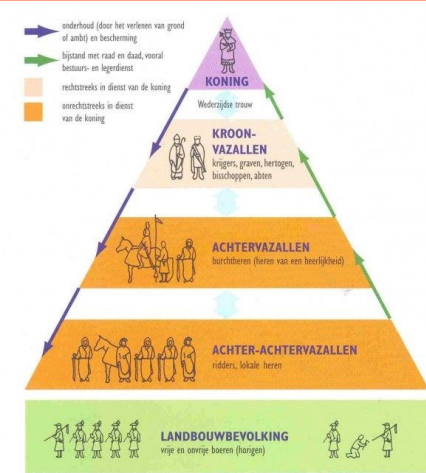

Een schilderij van een rederijkerskamer.

Middeleeuwen

Feodale stelsel

Een piramide hiërarchie (zie figuur).

De feodale piramide.

Piramide schema van het Feodale stelsel.

Vazal

een vrij man zijn en adellijke afkomst.

Kruistochten

Een christelijke (militaire) onderneming om mensen van religie te veranderen (geforceerd) en heilig land te veroveren.

Christelijk geloof

Het geloof rond om de geboorte en dood van Jezus Christus en één god die bestaat uit drie personen, God de Vader, zijn zoon Jezus Christus en de Heilige Geest.

Een schilderij die god beschrijft:

Links: Jezus christus

Rechts: de Vader

De duif: de Heilige Geest.

Kloosterorde

Een groep van mannen of vrouwen die in gemeenschap onder de strikte regels van hun geloof leven (in dit geval christendom).

Lucht foto van een klooster waar een kloosterorde in leefde.

Marialegende

Is een verhaal waar Maria de hoofdrol speelt en vaak is zij dan de persoon die god met de mens verbind.

Schilderij die een deel van beatrijs (een Marialegende) beschrijft.

Klucht

Een kort toneelstuk vaak gekenmerkt door de komische bedoeling. Dit soort toneelstuk stamt al uit de middeleeuwen.

Schilderij van een Klucht optreden in de middeleeuwen.

Chanson de geste

Een middeleeuw dicht vorm met de betekenis 'lied van de heldendaden'.

Schilderij dat de acht fase van het Roelantslied wat een chanson de geste is.

Mariken van Nimwegen

Een middeleeuws verhaal over Mariken die voor zeven jaar met de duivel leefde en daarna toch vergeven werd, geschreven voor het eerst door Willem Vorsterman.

Standbeeld van Mariken in Nijmegen.

Natureingang

Een inleiding voor een verhaal wat een specifiek natuurverschijnsel aan geeft in een specifiek seizoen.